

Vaxljuset

DANS TID OCH TACKSAMHET

Hur tänker prästen AnneLi Amilon
om tid?

Den yttersta tiden...
Hopp finns!

Försäljningen av prästgården
Kyrkorådets ordförande
Åsa Klint svarar på frågor

Det här numret av Vaxljustet handlar mycket om tid. Men vad är tid? Söker jag "tid" på Nationalencyklopedins hemsida ne.se definieras tid så här:

Tid: begrepp som anger ett avstånd mellan två händelser, antingen de sker i samma punkt eller inte, och som med nutid skiljer dåtid från framtid.

Då har vi etablerat några variabler kring hur tid teoretiskt beskrivs, men är tiden verkligen så konstant? Är det så vi upplever tid? Knappast skulle jag säga.

Upplevelsen av tid är, utifrån min erfarenhet, så beroende på omständigheterna. Som när man bor på olika platser i världen och vet att det dröjer månader innan man kan ses igen. Det känns helt onödigt att räkna ner tiden, vänta och längta så långt i förväg och jag stänger av "tidsräknaren" inom mig och vips har månaderna gått! Sista veckan däremot känns konstant nog längre än de tidigare månaderna. Som om närheten till återseendet gör att tiden går långsammare trots att den är konstant i mitt livsrum.

För mig kan tiden vara allt och inget. När jag säger att den är inget menar jag att tiden kan vara helt tom, som när jag mist någon eller något och livet plötsligt har stannat. Då känns var sekund som om den står helt still i sin tomhet och som om den är oändligt lång. Tiden innehåller bara tomhet, tystnad, saknad – tiden är ett vakuum! Det är som om tiden inte längre finns, den existerar inte mer. Andra lever i tiden, sina vanliga liv, men själv går jag i en utomdimensionell tid, helt fränkoppad all annan tid. Tiden är inte mer – försvunnen! Å andra sidan kan tiden rymma allt! En sekund kan vara fullkomlig med alla intryck, som när något vi längtat efter uppfylls, som för mig att få mitt första barn. När den lille ligger där i mina armar – då är sekunderna fyllda av fullkomlighet, jag är mitt i lyckoruset mitt i livet som omsluter oss, vi blir en del av det magiska livets mysterium och storhet mitt i tiden.

Men där i lyckan infinner sig ibland även vemodet, längtan efter att tiden aldrig ska ta slut, att få ynnesten att stanna där, mitt i tiden av total lycka, vad det än må vara som gör oss lyckliga, för alltid! Men djupt därinne i själen vet vi att tiden kommer att passera, den kommer att rinna oss ur händerna. Det skapar vemodet i mig. Då minns jag några texttrader i krönikesamlingen "Jag lutar åt Gud" av Tomas Sjödin: "Hos mig sitter vemodet ihop med längtan efter det eviga, det som inte tar slut." Och visst är det väl så!

Hur som, sällar jag mig till skaran som tror att en dag är vi där i det som aldrig tar slut. Där blir vi en del av tiden, den fullkomliga, och vi ses igen. För mig är det budskapet vi får varje jul, när vi möter evigheten i berättelsen om det lilla Jesusbarnet, som vill visa oss vägen till kärlekens oändlighet, där vi får mötas igen.

Maria Watolla, diakoniassistent

Kanske upplevde Maria att tiden "stod stilla" när hon höll det nyfödda Jesusbarnet i famnen.

VAXLJUSET

Nr 1 – 2021, årgång 26

Vaxljustet är församlingsblad för Vaxholms församling Svenska kyrkan och utkommer fyra gånger per år. Nästa nummer utkommer i mars. Vaxljustet delas ut till alla hushåll i Vaxholm.
Foto framsida: Millan Österberg

Redaktion i detta nr:

Madeleine Sarenfält, Christina Bursjö,
Linda Metérus Haglund
Redaktör/layout: Linda Metérus Haglund
Ansvarig utgivare: Madeleine Sarenfält
Tfn: 541 717 02
Tryckeri/repro: Wikströms Tryckeri AB

KONTAKTA OSS

Telefon- och öppettider på exp:

Må-fre kl.10–12 samt må och ti kl.13–14.
Tfn: 541 300 03

Besöksadress: Hamngatan 25
Postadress: Box 38, 185 21 Vaxholm
E-post: vaxholm.forsamling@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.svenskakyrkan.se/vaxholm
Facebook: vaxholms församling

Välkommen att skicka e-post till oss:

fornamn.efternamn@svenskakyrkan.se
Adresserna finns också på vår webbsida

Kyrkorådets ordf. Åsa Klint	070-734 73 34
Kyrkofullmäktiges ordf. Mikael Freimuth	073-541 39 07
Kyrkogårds- och fastigh.utskott ordf. Sven Morin	08-541 320 16

Dans, tid och tacksamhet

Som barn ville AnneLi bli balettdansös eller präst. Under sina 26 år som präst har hon arbetat med dans i kyrkorummet. – Min mission har varit att få med kroppen in i kyrkan. Jag har alltid tänkt holistiskt, och märker nu att fler människor – både utanför och inom kyrkan – också gör det, berättar hon.

AnneLi Amilon – församlingspräst i grannförsamlingen i Österåker, hälsar på i Vaxholm en solig höstdag i september när vädret fortfarande är ljumt. Hon känner sig hemma här, eftersom hon för 16 år sedan bodde på övervåningen i gamla Brandstationen.

Hon är präst, men också terapeut i Mediyoga och frigörande rörelse.

”Tårar som inte blir till gråt eller skrik fastnar någonstans, eftersom kroppen vill skydda oss.”

- Dans är absolut ett terapeutiskt instrument till helande. Alla känslorna är fysiska. Sorgen, liksom andra känslor, bor i kroppen. Tårar som inte blir till gråt eller skrik fastnar någonstans, eftersom kroppen vill skydda oss. När vi dansar eller gör en rörelse kan det sätta igång tårarna. Det som då väcks kan bearbetas i samtal. Eller vice versa.

I sin bok ”Dansa med universum” har hon skrivit om den inre dansen.

- När det dansar i mig och jag är i ett sinnestillstånd av dans, då har jag gått in i den heliga tiden.

Försäljning av prästgården

Köpeavtal har nu träffas med Svea Fastigheter Bostad AB ang. prästgården enligt ett majoritetsbeslut i kyrkofullmäktige den 22 september, med en köpeskilling om 16 miljoner kronor. Avtalet innebär bland annat att Svea Fastigheter avser att bygga ca 35 små hyreslägenheter på prästgårdstomten och att prästgårdsbyggnaden rustas upp för ca 6 miljoner kronor för att bli ett trevligt gemenskapshus. Även församlingen har möjlighet att ha aktiviteter i en del av huset, om vi så önskar. Lägenheterna kommer att hyras ut i samråd med föreningen Bo i Gemenskap Vaxholm, som värnar om gemenskapsboende och gemensamma aktiviteter för ensamma människor i livets andra hälft. Många frågor har ställts om prästgården och här kommer svar på de mest ställda.

Varför behåller inte församlingen prästgården och använder det till församlingens aktiviteter?

Prästgården är i stort behov av renovering och församlingen har inte råd att renovera den. Vi har redan lån på 4,5 miljoner kronor för i och för sig nödvändiga investeringar som vi saknat egna medel till att genomföra. Detta avser installering av bergvärme i kyrkan och ett bisättningshus på nya kyrkogården. En församling ska inte låna till sina verksamheter och därför måste en återbetalning av lånen ske så snart som möjligt.

2017 kom ett direktiv från Svenska kyrkan centralt som anmodade varje församling att göra en fastighetsinventering. Detta för att kartlägga behov av ägda fastigheter, renoveringsbehov etc. Vi har inte haft någon församlingsverksamhet i prästgården på 6 år och har tillräckligt med andra lokaler för våra verksamheter. Detta framstod mycket tydligt vid denna inventering.

Varför såldes inte prästgården på "öppna marknaden" för att få ut högst möjliga pris?

Två värderingar av prästgården har gjorts av mäklare med god kännedom om Vaxholm. Dessa värderingar stannade på mellan 14- 15 miljoner kr i det skick prästgården är i nu. Den detaljplan som gäller för närvarande ger köpare möjlighet att bygga trevåningshus längs med hela Hamngatan fram till Trädgårdsgatan, vilket innebär att hela prästgården byggs för och läggs i skugga stora delar av dagen. Något som vi naturligtvis inte vill bidra till. Svea Fastigheter Bostad AB har ansökt om detaljplaneändring, vilket innebär att tänkta huskroppar i huvudsak kommer att byggas bakom prästgårdsbyggnaden och på den plats där de röda bodarna nu står. Dessa kommer att bevaras och flyttas till lämpligt ställe på tomten. Svea Fastigheter Bostad AB avser inte att bygga högre än 2,5 våningar och lämna de flesta stora träd kvar på tomten.

Foto: Christina Bursjö

Svea Fastigheter Bostad AB har gjort sig kända som samhällsbyggare med höga ambitioner där människa och miljö står i centrum. Bl.a. har de fått utmärkelsen "Årets Hållbarhetspris" av Västerås stad.

Vad ska pengarna från försäljningen användas till?

I första hand ska vi lösa bort de lån församlingen har. Vår fina kyrka behöver ständig tillsyn, bland annat. måste fönstren renoveras inom en snar framtid.

Den vackra gamla brandstationen ägs av församlingen. Den används till viss del i verksamheten och inhyser också en personalbostad. Det är hög tid att underhålla byggnaden så att den även fortsättningsvis kan finnas som ett smycke mellan kyrka och församlingsgård.

Resarö kapell och Församlingsgården är ytterligare byggnader som församlingen har att underhålla. Församlingen behöver också ha en rejäl buffert för framtida verksamheter. Den Coronapandemi som drabbat världen kommer att få ekonomiska konsekvenser under lång tid, så också det vikande medlemsantal som drabbat Svenska kyrkan under lång tid.

Åsa Klint, kyrkorådets ordförande

DET BLEV INTE SOM VI TÄNKT...

När detta nummer skulle gå i tryck kom nya direktiv från vår regering som kullkastade vår planerade verksamhet. Hur vi löser allt kommer vi att annonsera om på anslagstavlor, webbsida, lokaltidningar och Facebook. Vi får finna tröst i Jesaja 41:10

*Var inte rädd, jag är med dig. Ängslas inte, jag är din Gud.
Jag ger dig styrka och hjälper dig, stöder och räddar dig med min hand.*

Guds välsignelse till er alla.
Madeleine Sarenfält, kyrkoherde

Vid den tiden utfärdade kejsar Augustus en förordning om att hela världen skulle skattskrivas. Det var den första skattskrivningen, och den hölls när Quirinius var ståthållare i Syrien. Alla gick då för att skattskriva sig, var och en till sin stad. Och Josef, som genom sin härkomst hörde till Davids hus, begav sig från Nasaret i Galileen upp till Judeen, till Davids stad Betlehem, för att skattskriva sig tillsammans med Maria, sin trolovade, som väntade sitt barn.

Medan de befann sig där var tiden inne för henne att föda, och hon födde sin son, den förstfödde. Hon lindade honom och lade honom i en krubba, eftersom det inte fanns plats för dem inne i härbärget.
Lukas 2:1-7

KYRKAN I OLIKA FÄRGER

Under oktober var Vaxholms kyrka färgad rosa under kväll och natt. Anledning till det är att vi vill vara med och stödja Rosa bandet-kampanjen mot bröstcancer.

I november har kyrkan varit blå, för att stödja kampen mot prostatacancer. Av dessa och andra viktiga anledningar kommer kyrkan belysas med olika färger.

Foto: Christian Söderman

VAXHOLMSTRÄFFAR

I februari hoppas vi kunna ses igen och börja med Vaxholmsträffarna! Tisdagar kl. 12.30 i Johannessalen. Första träff blir 9/2.

KÄNNER DU DIG ENSAM ELLER OROLIG?

Du får gärna höra av dig till någon av prästerna eller diakon/diakoniassistent. Ring 08- 541 300 03 så blir du kopplad till någon av dessa. Om du vill träffas och prata, men inte kan ses inomhus, kan du boka en självårdspromenad.

TOLV STEG FÖR OSS SOM VILL HITTA EN NY VÄG

De 12 stegen utvecklades som ett kraftfullt verktyg för livsförändring och utveckling. De innehåller en visdom som kan hjälpa alla människor, oavsett hur livet gestaltar sig. De olika stegen är präglade av ett andligt perspektiv.

Erfarna ledare handleder gruppen som består av tio personer. Vi träffas en gång i veckan under 12 veckor.

Ledarna håller i ramarna men deltar också i gruppen på samma villkor som deltagarna.

Som kursmaterial använder vi prästen Olle Carlssons bok Livsstegen – 12 steg till inre hälsa, som du köper själv. Det är kostnadsfritt att delta.

Infokväll: 19/1 kl. 18.30-20.

Tid: tisdagar med start 26/1 kl. 18.30-20.

Plats: Vaxholms kyrka.

Vid frågor och anmälan ring Jeanette 08-541 717 05.

Vill du bli medlem i Svenska kyrkan?

på svenskakyrkan.se/vaxholm hittar du medlemsblankett. Välkommen!

SERVICE IN ENGLISH • ADVENT SUNDAY

FRAMFLYTTAT!

Håll utkik i kommande annonser och webbsida.

Sunday school for children

Church of Sweden

Once a month we will invite all English speaking people to a Church Service all in English.

Hallå där...Josefin Vannérus, vad är Service in English?

Det är en gudstjänst på engelska. Genom ett samarbete mellan sex församlingar kommer vi att bjuda in till gudstjänst en gång i månaden, med start nu på första advent.

Vem är inbjuden?

Alla som vill fira gudstjänst på engelska! Du kanske är ny i Sverige och inte kan så mycket svenska ännu, eller så har du bott här länge men längtar efter att få höra bibeltexter eller be på ditt modersmål. Vi vill skapa en fin gemenskap tillsammans!

Vilka är det som arrangerar?

Alla församlingar i Roslags kontrakt är inblandade på olika sätt, dvs Täby, Vallentuna, Vaxholm, Össeby, Österåker-Östra Ryd och Ljusterö-Kulla.

Kontakt

Josefin Vannérus, Projektledare integration
josefin.vannerus@svenskakyrkan.se
Valentine Aderibole, ansvarig präst
valentine.ade@svenskakyrkan.se

Ikigai – hundraåringarnas hemlighet

Gör det du brinner för och lev längre. Det är innebörden av begreppet ikigai, ännu en österländsk filosofi som snabbt sprider sig i den stressade västvärlden.

Det japanska ordet ikigai kan översättas med ungefär *essensen eller det som gör livet värt att leva*. Anledningen till att stiga upp på morgonen, enligt de spanska författarna Hector Garcia och Francesc Miralles som lanserat begreppet i boken *Ikigai* från 2017. Men redan året före dök ordet upp på en blogg, där det kanske för första gången nämdes på svenska. Bakom den står Mårten Hedin i skånska Höllviken, som arbetar med personlig utveckling och företagscoaching.

– Jag försöker alltid hitta spännande koncept på tema ledarskap och personlig utveckling. Av och till söker jag runt på nätet och den ena träffen leder till den andra. Plötsligt dök detta upp, och jag tyckte det var en fin modell – även rent grafiskt, säger han.

– För att trivas behöver vi fler dimensioner än de materiella. Det är ett kärnfullt sätt att beskriva processer liknande andra som jag jobbat med, där målbilder är viktiga.

I centrum för boken står invånarna i "hundraåringarnas by" på den japanska

ön Okinawa, där ovanligt många människor blir ovanligt gamla. Garcia och Miralles for dit för att ta reda på varför mötte de äldre som var aktiva, glada och tillfreds. En förklaring var ikigai, det som ger deras liv mening livet ut. Författarna fokuserar på fyra ingredienser som tillsammans ökar lycka och välbefinnande:

Att ägna sig åt något man brinner för är grunden, annars blir man i längden tom. Men man bör också vara ganska bra på det, annars blir man osäker. Dessutom bör det gå att få betalt för det, annars kan man inte försörja sig. Slutligen bör det finnas en efterfrågan, annars känner man sig inte värdefull.

Detta ritas upp i ett så kallat venn-diagram med fyra cirklar. Där de möts finns ikigai. Hittar man något att syssla med som hamnar mitt i prick är det bingo. Annars är det bara att leta vidare.

Många tidningsartiklar om ikigai går ungefär ut på att "så blir du lycklig på jobbet", något som kanske skulle falla företagskonsulter på läppen. Men fullt så enkelt är det inte. För det finns fler ingredienser i Okinawaäldringarnas recept på ett lyckligt liv. Några av dem är inte så lätta föra över till vår västerländska livsstil.

"Hundraåringarnas by" Ogimi är just en by, på landsbygden. De gamla har alltid jobbat med kroppen, ofta utomhus i ständigt rörelse. De är väldigt noga med att äta hälsosamt – fisk tre gånger

i veckan och mycket grönt – och aldrig frossa. Idealet är att fylla magen till 80 procent. På så sätt blir de inte dästa och slöa, och oxidationsprocesser i kroppen minskar.

Oerhört viktigt är också gemenskap

– att jobba ihop och umgås på fritiden. Det är kanske den viktigaste förutsättningen, fjärran från västvärldens individualistiska ideal. Detta är också något som Mårten Hedin jobbar med, även om han aldrig tagit in

ikigai i sin coaching.
– Jag fokuserar på sådant som ger personligt välmående och smittar av sig i en grupp. Mitt grundramverk baseras på att man känner sig själv och sina emotionella förmågor.

*Text: Mats Karlsson
Illustration: Anna Gunneström*

Bryt en tradition!

Var med i kampen för alla flickors rätt till ett värdigt liv. Swisha din gåva till julinsamlingen: 900 1223!

Det är hög tid att bryta skadliga traditioner. Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap, könsstympning och andra övergrepp. Vi lever alla under samma himmel och har samma rättigheter. Men beroende på var vi föds, eller vilket kön vi har, ser verkligheten olika ut.

Traditioner är viktiga för oss. Det blir extra tydligt under julen, vår största kristna högtid. Traditioner är invanda seder och bruk, språk och värderingar som förs vidare från generation till generation. Ofta skapar de en trygg ram runt våra liv, oavsett var i världen vi lever.

Men en del traditioner är skadliga. Tvångsäktenskap, könsstympning och andra övergrepp drabbar många flickor runtom i världen. Varje dag gifts fler än 30 000 flickor bort, en del inte äldre än 10 år. Var tredje flicka och kvinna utsätts för våld under sitt liv – bara för att de är flickor. Skadliga sedvänjor,

strukturer och normer berövar flickor och kvinnor makten över sina liv. Det kan vi inte acceptera!

Som kyrka har vi särskilt ansvar

I många länder har människor större förtroende för religiösa ledare än för politiker och myndigheter. Därför är det avgörande att religiösa företrädare tar avstånd från exempelvis tvångs gifte, könsstympning och andra övergrepp. Act Svenska kyrkan har en unik möjlighet att samarbeta med andra religiösa aktörer och förändra förtryckande strukturer, oavsett om de finns inom kyrkan eller i övriga delar av samhället.

Tillsammans med andra kyrkor, organisationer och tusentals frivilliga arbetar Act Svenska kyrkan för mer rättvisa samhällen, där flickor och kvinnor kan göra sina egna val. Tillsammans kan vi bryta skadliga traditioner!

Text: Act Svenska kyrkan Foto: Jesper Wahlström

Den *yttersta* tiden...

Eskatologi är grekiska för läran om de yttersta tingen. Det är den del av teologin som behandlar det som händer vid världens slut, såsom världens undergång, Jesu återkomst vid tidens slut, den allmänna uppståndelsen och den yttersta domen. Parusi, grekiskans Parousia, betyder "närvaro" och "ankomst" och det är Jesu närvaro och ankomst som åsyftas, som skall ske vid tidens slut. Parusin är alltså en benämning på Kristi återkomst i tidens slut. Bland de första Kristustroende fanns det alltså en utbredd förväntan på att Jesus skulle komma tillbaka under deras livstid. När så inte skedde behövde man omtolka texterna och tron på återkomsten. Återkomsten kom att bli förlagd till framtiden. Jesus kommer snart, men hur snart? Detta kunde och kan bara bli meningslösa spekulationer.

Dagens larmrapporter om skapelsens ohälsa väcker de stora frågorna om framtiden och historiens slut. Vi märker detta inte minst i media, filmens värld och i litteraturen. Människor har i alla tider haft ett stort behov av att känna hopp, framtidstro och livsmening. Vår egen fantastiska ungdom Gretha Thunberg lyfter så många stora, viktiga frågor och sätter

ljus på det väsentliga. Hon vill bidra till att världen agerar medan tid är. Hoppfullt är att barnen och inte minst ungdomarna ser och talar klart och om det som många vuxna förtränger. Verkligheten kring klimatfrågorna och den globala uppvärmningen. Även Covid 19 har klivit in på den globala arenan men tycks ändå inte skymma sikten för klimatfrågorna. I Bibelberättelserna, inte minst i Nya testamentet, finns texter och eskatologiska föreställningar om den yttersta tiden.

I en mening kan man säga att kristna alltid menat sig leva i den sista/yttersta tiden. Flera av Domsöndagens texter (den sista söndagen på kyrkoåret) vittnar om sådana eskatologiska föreställningar. Dessa handlar bland annat om att Gud uppfyller de profetiska texterna om historiens upplösning och avslutning. Denna förståelse av tiden och historien har att göra med de första kristnas tolkning av Jesus som den utlovade Messias (Kristus). Tanken om att tiden håller på att ta slut blev för de första kristna särskilt kopplad till Jesus tal om tidens slut (Matteus 24-25); (Mark 13 och Lukas 21). I Matteus 24:4-11, talar Jesus om tecken vid tidens slut som handlar om falska frälsare, militarism och upprustning, krig och revolt, hungersnöd och jordskalv, förföljelse och martyrskap. Hur skall detta tolkas i nutid?

Inspirerad av de gammaltestamentliga profeterna liknar Jesus historiens lidande med en havande kvinna med tilltagande smärta "Detta är början på födslovärkarna". Men de tecken Jesus pratar om är inte början på slutet, utan bara "början på födslovärkarna" och innebär inte slutet utan just början på något nytt. Slutet är på så sätt också en början! I detta ligger något hoppfullt.

Den tyske teologen Jürgen Moltmann återkommer till det kristna hoppet i sina böcker och menar att världens lidande påminner oss om att det snart är inne för Guds stora nyskapelse som innebär att "Gud gör allting nytt". Det är alltså uthållighet och hopp som blir huvudmotiven i både Jesus och de första kristnas tal om tidens slut. Det handlade då liksom nu, om att stå upp för skapelsen, för mänsklighetens sak och alltings återupprättelse. Kanske har det behovet aldrig varit så stort som nu? Här har vi kristna, i vår kyrka en enormt viktig uppgift framför oss. *Att peka på det eskatologiska hoppet om att det aldrig är kört, att Gud är nära människorna här och nu och vänder ont till gott - till slut.*

Lotta Crispin Back, präst.

С
-
Р
к
т
с
с
к
[